

Abstrakt

Solenopleuridní trilobit *Sao hirsuta* Barrande, 1846 je známý ze sedimentů „středního“ kambria České Republiky, Německa a Španělska. Je jedním z prvních trilobitů, u kterého byl detailně popsán ontogenetický vývoj (Barrande, 1852). Předkládaná diplomová práce představuje první moderní revizi ontogeneze tohoto druhu po více než padesáti letech, která je založena především na kvantitativních metodách a detailním studiu morfologie exoskeletonu.

Pomocí kvantitativních metod (biometrického měření a geometrické morfometrie) byly podrobně popsány změny dorzálního exoskeletonu v průběhu ontogenetického vývoje *S. hirsuta*, včetně objevení intrainstarové morfologické a velikostní variability a přechodu z alometrického růstu na izometrický. V rámci protaspidního období byly rozlišeny jednotlivé instary druhu *S. hirsuta*.

Detailní studium morfologie prokázalo několik rozdílných protaspidních morfotypů, z nichž některé mohou představovat stádia odlišných taxonů. Byla popsána morfologie a usazení hypostomu, včetně změn kterými hypostom prochází v průběhu ontogeneze. Studium segmentace byl u druhu *S. hirsuta* zjištěn hypoprotomerický typ vývoje s počáteční akumulací fází, střední rovnovážnou fází a terminální vyčerpávací fází.

Klíčová slova: *Sao hirsuta*, trilobiti, ontogeneze, hypostom, geometrická morfometrie, kambrium, skryjsko-týřovická pánev.